

IN MEMORIAM
Dr. Bedő Magdolna
(1927-2016)

Szegeden született 1927. augusztus 15-én, édesapja Imre és testvére András gyermekgyógyászok voltak. Édesanyja Gömöri Sári, a huszadik század első felének híres fényképészei közé tartozott. Férje Barta Lajos gyermekdiabetológus volt. Fiúk, Péter nyelvész professzor, jelenleg Angliában él.

Tanulmányait a Szegedi Orvostudományi Egyetemen végezte 1945-51 között, majd 1953-ig a SZOTE Élettani Intézetében kutatott ifj. Issekutz Béla és ifj. Hetényi Géza vezetése alatt. 1953-tól a budapesti Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézetben dolgozott munkatársként, majd eredményei elismeréseként előbb osztályvezetői, majd főosztályvezetői pozíciót töltött be visszavonulásáig.

Kandidátusi értekezését 1963-ban védte meg „Tanulmányok a fehérje- és a szénhidrát-anyagcsere köréből. A fehérje- és szénhidrát-anyagcserét befolyásoló egyes táplálkozási tényezők vizsgálata” címmel.

Kitűnően írt, beszélt angolul és németül.

Tudományos diákkörösként az adrenalin fiziológiás hatásával foglalkozott oly sikeresen, hogy első szerzőként közölhette eredményeit Issekutz és Hetényi professzorok társaságában. Végzés után, többek között az inzulin hatásmechanizmusát tanulmányozta két tanárával együttműködve. Ezekben az időkben 7 dolgozatban szerepelt első szerzőként.

Az OÉTI-ben végzett munkája három témakört ölelt fel:

- Az állatkísérletes táplálkozásélettani vizsgálataiban tanulmányozta az egyes tápanyagok kölcsönhatását, így a szénhidrátok és zsírok hatását a szervezet fehérje anyagcseréjére, a glukóz felszívódását különböző fehérje szintű étrendekben. Fontos megállapításokat tett a zsírok fehérje kímélő hatásairól (=protein sparing). Kiemelt kutatása volt a koffein és kávé anyagcserére gyakorolt hatásának vizsgálata. Eredményeit számos nemzetközi kongresszuson ismertette, nem egyszer a szervező bizottság meghívására.
- Munkássága idején a mezőgazdasági terméshozam növelése érdekében nőtt a különféle növényvédő szerek ipari előállítására, s ezért fokozott figyelem irányult az állatkísérletes toxikológiai vizsgálatokra, míg ezek táplálkozásélettani hatásának vizsgálata meglehetősen hiányos volt. Nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy az idegen anyagok és az étrendi tényezők közötti összefüggéseket feltárja. A Magyarországon forgalomba hozott

számos idegen anyag (DDT, ortofaltán, cypermetrin stb.) táplálkozás toxikológiai vizsgálatát irányította.

- Munkássága kezdetétől szorgalmazta a humán vizsgálatokat. Tanulmányozta a laktóz hatását a csecsemők fehérje anyagcseréjére a kardiovaszkuláris rizikófaktorokat gyermekkori diabéteszben Barta és Czinner doktorokkal. Férjével együtt indították el a cukorbeteg gyerekek nyári táboroztatását, aminek jelentőségét nem kell külön hangsúlyozni. Nyomon követte a parenterálisan táplált betegek fehérje és elektrolit háztartását a klinikusok felkérésére (Varga P., Földváry Gy.).

Munkássága összefoglalásaként „A táplálkozás-élettani kutatások jelentősége a táplálkozás-élettani ártalmak megelőzésében” címmel összefoglaló referátumot tartott 1984-ben az MTT XI. vándorgyűlésén.

Eredményeit számos nemzetközi és magyar kongresszuson ismertette, közel 200 dolgozatot írt a külföldi és hazai szaklapokba, de nem csak tudományos, hanem ismeretterjesztő munkássága is kiemelkedő.

Az Egészségügyi Minisztertől Érdemes Orvos kitüntetést kapott 1974-ben. Több orvosi társaságnak volt a tagja, aktívan vett részt a Magyar Táplálkozástudományi Társaság vezetőségének a munkájában. 1984-ben Tangl Ferenc emlékdíjjal tüntették ki.

Dr. Bedő Magdolna a véleményét bátran kimondta, mind Tarján Róbert professzornak, mind munkatársainak. A professzor ezt elismeréssel nyugtázta, kollégái pedig belátták igazát.

A főosztályon tartott rendszeres értekezleteken megvitatásra kerültek az éppen folyó tudományos munkák, illetve a jövő tervei.

Diplomás munkatársainak szabad kezet adott a kutató munkában, a háttérből figyelemmel kísérve őket. Gyakran a mély vízbe is bedobta azokat, akikben tehetséget látott.

Ő alapozta meg azt az összetartozást, ami mind a mai napig tart, jóllehet a főosztály munkatársainak többsége már nyugdíjas.

Nagyon sokat tanultam tőle, elsősorban a tudományos munka szeretetét, az egymás iránti tiszteletet, megbecsülést és megértést.

Ezen túlmenően, tanítványaként köszönetet mondok azért, hogy a művészetekkel kapcsolatos elmélyült tudását is megosztotta velünk.

Tisztelettel adózunk emlékének.

Dr. Antal Magda